วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

The Democratic Political Culture of the Administrator of Sub-District Administrative Organization in Phon Charoen District of Bueng Kan Province

จรัญ ทุมตาลเดี่ยว, ชาญชัย ฮวดศรี,
สมควร นามสีฐาน และ มหาสุทธิดล จิตฺตปญฺโญ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Jaran Thumtaldiaw, Chanchai Huadsri,
Somkhuan Namseethan and PhramahaSuttidon Jittapanyo
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Kohon Kaen Campus, Thailand
Corresponding Author, Email: everton_285@hotmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตนตามหลักสุจริต 3 ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 3) เพื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 4) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Methods Research) คือ การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในอำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 400 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน `8 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ตามหลักสุจริต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบการมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ พบว่า ประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

* วันที่รับบทความ: 30 กรกฎาคม 2564; วันแก้ไขบทความ 28 กันยายน 2564; วันตอบรับบทความ: 8 ตุลาคม 2564
Received: July 30, 2021; Revised: September 28, 2021; Accepted: October 8, 2021

ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ พบว่า ควรส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเต็มที่ และการรับฟังความคิดเห็นเสียงส่วนใหญ่ ควรให้ประชาชนมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นทางการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรให้ประชาชนมีสิทธิตัดสินใจเลือกผู้นำทางการเมืองและสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ ควรให้ประชาชนเคารพสิทธิทางการเมืองของผู้อื่นและเปิดโอกาสประชาชนสามารถวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้

คำสำคัญ: วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย; นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

Abstracts

The objectives this research were : 1) to study the level of democratic political culture of the presidents of Subdistrict Administrative Organizations; 2) to study the level of practice in accordance with the principles of the Three Sucarita (Three Purity); 3) to compare the democratic political culture of the President of the Subdistrict Administrative Organization; 4) to study the democratic political culture promotion approach of the Sub-district Administrative Organization. This study was carried out by means of a mixed method research: quantitative and qualitative research. The sample group was 400 people in Phon Charoen District, Bueng Kan Province, 8 key informants. The statistics used were: Percentage, Mean and Standard Deviation, t-test and One-way ANOVA. The qualitative data were interpreted by Contextual Content Analysis.

The research results were as follows:

1) The level of democratic political culture of the presidents of the Subdistrict Administrative Organization, Phon Charoen District, Bueng Kan Province, overall, was at a high level.

2) The level of democratic political culture of the presidents of the Subdistrict Administrative Organization, Phon Charoen District, Bueng Kan Province according to the principle of the Three Sucarita, overall, was at a high level.

3) The comparison of opinions towards democratic political culture of the president of Sub-District Administrative Organization, Phon Charoen District, Bueng Kan Province revealed that the people with differences in age, education level, occupation and monthly income had different opinions on the democratic political culture of the presidents of Subdistrict Administrative Organization, Phon Charoen District, Bueng Kan Province. For those with differences in gender, their opinions on democratic political culture of the president were indifferent.

4) The democratic political culture promotion approach of the presidents of Sub-District Administrative Organization, Phon Charoen District, Bueng Kan Province is that all people should be encouraged to participate fully in politics, and listening to the majority of opinions.

People should have the right to express their opinions on the administration of the Subdistrict Administrative Organization. People should have the right to decide on political leaders and the right to regularly receive local news. People should respect the political rights of others and be given the opportunity to criticize the work of the Subdistrict Administrative Organization.

Keywords: Democratic Political Cultur; The Presidents of the Sub-District Administrative Organization

บทนำ

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นแนวคิดและเป็นลักษณะเฉพาะการดำเนินชีวิตของคนในแต่ละสังคม ที่แสดงออกถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความก้าวหน้าที่คนส่วนใหญ่ในสังคมนั้น ๆ ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม โดยสร้างเป็นเกณฑ์แบบแผน เพื่อนำไปปฏิบัติให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน และถ่ายถอดให้แก่คนรุ่นหลังจนเป็นวิถีของสังคม โดยวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่หล่อหลอมอุปนิสัย มารยาท ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม บรรทัดฐานในการประพฤติปฏิบัติของคนในสังคม จนเป็นวัฒนธรรมทางสังคม ซึ่งวัฒนธรรมทางสังคมมีส่วนในการหล่อหลอมวัฒนธรรมทางการเมืองของแต่ละระบบการเมือง (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2556 : 45) วัฒนธรรมทางการเมืองในไทยปัจจุบันมีลักษณะเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองผสมระหว่างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบดั้งเดิมกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่พยายามนำเข้ามาใช้ ลักษณะที่สำคัญคือ ประชาชนไม่มีส่วนร่วมทางการเมือง ยอมจำนนต่ออำนาจบังคับซึ่งตรงกันข้ามกับลักษณะวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยที่ประชาชนส่วนใหญ่จะมีความรอบรู้ความเชื่อมั่นประชาธิปไตยและมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยสูง (Rationality Activist) (อาทิตย์ ชูชัย, 2556 : 32), ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในสังคมไทยจะประสบความสำเร็จ (Success) ได้หรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนไทย มีระดับและลักษณะอย่างไร กล่าวคือ หากคนไทยมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูงและเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงอันเกิดมาจากการมีจิตสำนึกทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประเทศแล้ว ความสำเร็จของระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทย ก็จะสำฤทธิ์ผล แต่หากเป็นตรงกันข้ามแล้ว ความสำเร็จของระบอบประชาธิปไตยก็เป็นสิ่งที่ยากยิ่ง (วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ, 2544 : 35) การที่จะพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยให้มีเสถียรภาพและมีความมั่นคงอย่างต่อเนื่องได้นั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์แห่งเงื่อนไขต่าง ๆ และขึ้นอยู่กับการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของสถาบันทางการเมืองแล้ว ยังจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในความสำนึกของประชาชน (สกนธ์ จันทรักษ์, 2529 : 65) วัฒนธรรมทางการเมืองมีลักษณะเป็นนามธรรมเน้น ความคิดเห็น ค่านิยมและทัศนคติในทางการเมือง ซึ่งถือว่าเป็นตัวกำหนดที่มีอิทธิพลสำคัญต่อพฤติกรรมทางการเมือง มีบทบาทสำคัญในการทำให้ระบบการเมืองของสังคมทั้งหลายมีลักษณะแตกต่างกันไป วัฒนธรรมจึงเป็นสื่อความคิด (Concept) ประการหนึ่ง ในการศึกษาทางการเมือง เป็นสิ่งที่มีลักษณะซับซ้อนอยู่ในระบบสังคมการเมือง การที่ระบบสังคมนั้นๆ จะดำรงอยู่หรือพัฒนาขึ้นไปได้ย่อมต้องอาศัยการที่คนในสังคมนั้นๆ มี

วัฒนธรรมทางการเมืองที่เอื้ออำนวยต่อการดำรงอยู่ หรือการพัฒนาของระบบการเมืองของสังคมนั้น หรืออาจกล่าวได้ว่า กระบวนการถ่ายทอดความรู้ทางการเมืองการปกครอง (Political Socialization) ต้องสอดคล้องกับระบบการเมืองการปกครองที่เป็นอุดมการณ์ของสังคมนั้น (วันเพ็ญ บุญยืน, 2539 : 53) วัฒนธรรมทางการเมืองจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสำนึกทางการเมือง (Political Consciousness) และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง (Political Change) วัฒนธรรมทางการเมืองจึงมีอิทธิพลต่อสถาบันทางการเมือง ซึ่งเห็นได้จากปัญหาการพัฒนาทางการเมืองในประเทศที่กำลังพัฒนาทั่วไปพบว่า แม้นำเอารูปแบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยมาใช้แล้วก็ตามแต่ในความเป็นจริงกลับปรากฏว่าเป็นประชาธิปไตยเพียงรูปแบบ ส่วนเนื้อหายังห่างไกลจากประชาธิปไตยอย่างแท้จริงอยู่มาก เพราะวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนนั้นเอง ทั้งนี้ถ้าประชาชนในระบอบการเมืองนั้นมีวัฒนธรรมที่โน้มเอียงไปในทางที่ไม่สอดคล้องกับหลักการหรืออุดมการณ์ประชาธิปไตยแล้ว ก็ยากต่อการสร้างความเป็นสถาบันให้แก่ระบบการเมืองในระบอบประชาธิปไตยได้ ดังนั้นวัฒนธรรมทางการเมืองจึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาทางการเมือง เพราะระบบการเมืองใดจะได้รับการสนับสนุนจากประชาชนมากน้องเพียงใดขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจ ความศรัทธาเลื่อมใสของประชาชนต่อระบบการเมือง (อุดม พิริยสิงห์, 2529 : 58) จากสภาพของสังคมไทยที่ต้องดิ้นรนต่อสู่เพื่อความอยู่รอด จึงทำให้พ่อแม่ไม่มีเวลาในการอบรม สั่งสอนให้ลูกหลานได้เข้าใจและเรียนรู้วิถีชีวิตในแนวทางประชาธิปไตยอย่างถูกต้อง

การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขต อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ เป็นการเมืองภาคประชาชนที่ประชาชนได้ รวมกันแสดงพลังทางความคิดเห็นตามสิทธิ และอำนาจอันพึงมีพึงได้ในเรื่องนโยบายการพัฒนา และการใช้จ่ายงบประมาณ ตลอดถึงการตรวจสอบนักการเมืองระดับท้องถิ่นด้วยตนเอง เมื่อมีวิกฤตการณ์ปัญหาร่วมกันและประชาชนรู้สึกวิตกทุกข์ร้อนร่วมกันต้องการแก้ไขปัญหาและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เมื่อค้นพบความไม่เป็นธรรม คอร์รัปชั่น การได้รับผลกระทบต่างๆ จากโครงการของภาครัฐทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่ไม่ดีจากโครงการของรัฐ มีความ ต้องการร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์เปลี่ยนแปลงสิ่งไม่ดีให้กลายเป็นสิ่งดี เช่น การเปลี่ยนแปลง นักการเมืองหรือผู้บริหารที่ไม่ดีไปสู่คนที่ดี เป็นต้น รวมไปถึงการรวมตัวกันใช้สิทธิและอำนาจ ของประชาชน ในการแสดงออกซึ่งจำเป็นต้องคำนึงถึงแนวทางสันติวิธีกฎหมาย และวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามในท้องถิ่นโดยไม่ละเมิดสิทธิและอำนาจของผู้อื่น

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ มีมากน้อยเพียงใด และความคิดเห็นของประชาชน กับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ เป็นอย่างไร เพื่อหาวิธีการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง ด้านในการใช้สิทธิเลือกตั้ง การรับรู้ข่าวสารทาง การเมือง การร่วมรณรงค์การเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น เพื่อนำหลักผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตนตามหลัก สุจริต 3 ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

3. เพื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ตามปัจจัยส่วนบุคคลและตามหลักสุจริต 3

4. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ” มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในอำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 44,332 คน โดยใช้เทคนิคการคำนวณของทาโร ยามาแน่ (Taro Yamane, 1976:32) จึงได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 400 คน ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ” งานวิจัยฉบับนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Methods Research) คือแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview)

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ แบบสอบถามวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) (ปัญญา คล้ายเดช, 2560:32) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบ่งออกเป็น 8 ด้าน คือ (1) ด้านจิตสำนึกและความศรัทธาในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย (2) ด้านจิตสำนึกในเรื่องสิทธิเสรีภาพ (3) ด้านจิตสำนึกในการต่อสู้เพื่อสิทธิของตนเองและการเคารพสิทธิของผู้อื่น (4) ด้านจิตสำนึกในเรื่องเสียงส่วนใหญ่และสิทธิเสียงส่วน (5) ด้าน

จิตสำนึกในเรื่องหลักความเสมอภาค (6) ด้านจิตสำนึกในหลักความยุติธรรม (7) ด้านจิตสำนึกในความอดทนอดกลั้นต่อความคิดเห็นและพฤติกรรมที่แตกต่าง (8) ด้านจิตสำนึกในหลักนิติธรรม

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ตามหลักสุจริต 3 ดังนี้ (1) หลักกายสุจริต (2) หลักวจีสุจริต (3) หลักมโนสุจริต

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง (Validity) ความเหมาะสมทั่วไป รวมทั้งตรวจความถูกต้องของภาษาที่ใช้ เนื้อหาปรับปรุงแก้ไข นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแตง 0.6 ขึ้นไป ตรวจแก้ตามผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทำการทดลอง (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cornbrash’s alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.928

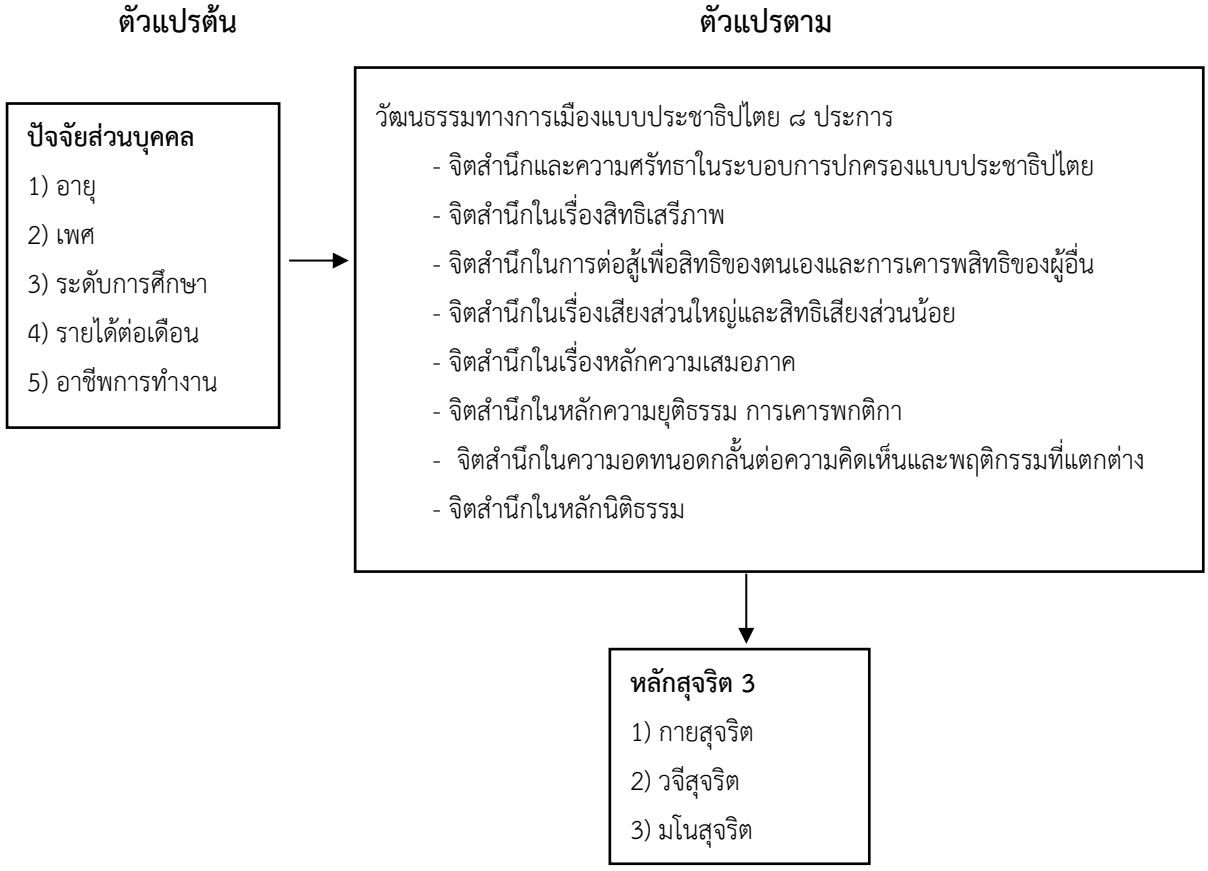
การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะสำคัญทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนา ปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), และอธิบายถึงระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน เพื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ โดยจำแนกเป็นปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที่ (T-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นสามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ตามลำดับสำคัญ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ” โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำแนวคิดของ วิศิษฐ ทวีเศรษฐ, สุขุม นวลสกุล, วิทยา จิตนุพงศ์ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์จนได้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ” ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านจิตสำนึกในเรื่องหลักความเสมอภาค ($\bar{x}$ = 4.04) รองลงมา คือ จิตสำนึกและความศรัทธาในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ($\bar{x}$= 4.03) รองลงมา คือ จิตสำนึกในเรื่องสิทธิเสรีภาพ ($\bar{x}$ = 4.00) รองลงมา คือ ด้านจิตสำนึกในการต่อสู้เพื่อสิทธิของตนเองและการเคารพสิทธิของผู้อื่น ($\bar{x}$ = 3.98) รองลงมา คือ ด้านจิตสำนึกในเรื่องเสียงส่วนใหญ่และสิทธิเสียงส่วนน้อย ($\bar{x}$ = 3.97) รองลงมา คือ ด้านจิตสำนึกในหลักความยุติธรรม การเคารพกติกา ($\bar{x}$ = 3.91) รองลงมา คือ ด้านจิตสำนึกในหลักนิติธรรม ($\bar{x}$ = 3.79) และด้านจิตสำนึกในความอดทนอดกลั้นต่อความคิดเห็นและพฤติกรรมที่แตกต่าง ($\bar{x}$ = 3.76)

2) ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ตามหลักสุจริต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$= 3.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านมโนสุจริต ($\bar{x}$= 3.99) รองลงมา คือ ด้านด้านวิจีสุจริต ($\bar{x}$= 3.88) และด้านกายสุจริต ($\bar{x}$ = 3.83) ตามลำดับ

3) ประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ไม่แตกต่างกัน

4) แนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ พบว่า ควรส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเต็มที่ และการรับฟังความคิดเห็นเสียงส่วนใหญ่ ควรให้ประชาชนมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นทางการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรให้ประชาชนมีสิทธิตัดสินใจเลือกผู้นำทางการเมืองและสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ ควรให้ประชาชนเคารพสิทธิทางการเมืองของผู้อื่นและเปิดโอกาสประชาชนสามารถวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้

5) องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย แนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ พบว่า ควรส่งเสริมให้คนทุกคนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเต็มที่ การยอมรับฟังความคิดเห็นเสียงส่วนใหญ่ ควรให้ประชาชนมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรให้ประชาชนมีสิทธิตัดสินใจเลือกผู้นำทางการเมืองและสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ ให้ประชาชนเคารพสิทธิทางการเมืองของผู้อื่น ให้ประชาชนสามารถวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ และควรส่งเสริมความเสมอภาคของประชาชนในท้องถิ่นของตน และเคารพกติกาในกิจกรรมทางการเมือง ควรมีความอดกลั้นต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ความเห็นต่างของประชาชน ควรให้ความสำคัญกับหลักนิติธรรมในการบริหารท้องถิ่น และแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ตามหลักสุจริต 3 พบว่า ควรประพฤติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ควรมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนในท้องถิ่น ควรใช้วาจาที่มีมิตรสัมพันธ์ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในส่วนของการทำงาน และชี้แจงเปิดเผยข้อมูลข่าวสารขององค์กรอย่างโปร่งใส และมีจิตใจอ่อนน้อมถ่อมตนต่อเพื่อนร่วมงาน ควรมีจิตสำนึกที่ดีต่อการให้บริการงานขององค์กรแก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างเต็ม

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปลายผลการวิจัยนี้ กล่าวถึง การเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ โดยผู้วิจัยกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ และประเด็นที่น่าสนใจ แล้วนำมาอภิปลายผล

1. ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ผลวิจัยพบว่า ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งอาจเป็นเพราะว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยอิสระและเต็มใจ ผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนสามารถเข้าถึงข่าวสารข้อมูลได้อย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับ พงษ์เมธี ไชยศรีหา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ ด้านหลักอำนาจอธิปไตยของปวงชนอยู่ในระดับมาก ด้านหลักเสรีภาพ ในระดับมาก ด้านหลักความเสมอภาคปานกลาง ด้านหลักกฎหมายระดับปานกลาง ด้านหลักเสียงข้างมาก

2. ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ตามหลักสุจริต 3 ผลวิจัยพบว่า ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ตามหลักสุจริต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งอาจเป็นเพราะว่า ทั้งอาจเป็นเพราะว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานขององค์การ และมีการส่งเสริมให้ประชาชน และบุคลากรในท้องถิ่น มีการประพฤติตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย ตามกรอบของกฎหมายอย่างเสมอภาค และเป็นธรรมภายใต้กฎหมายเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ชาญชัย ฮวดศรี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองเชิงพุทธของผู้นำชุมชนจังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัย พบว่า แนวคิดและการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองเชิงพุทธของผู้นำชุมชนในจังหวัดขอนแก่น ในการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองที่มีส่วนเสริมให้การเมืองการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยสามารถนำไปบูรณาการให้เข้ากับการเป็นผู้นำตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

3. เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่า ประชาชนที่มีอายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ

จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจาเป็นเพราะว่า ความรู้ความเข้าใจระบบการปกครองท้องถิ่น ความสนใจและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชนแต่ละคนไม่เหมือนกัน สอดคล้องกับ พีระพงศ์ สุจริตพันธ์, พีรดาว หมัดอ่าดัม และ ปาริชาติ ชุมพงศ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 56.4 อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ38.1 แตกต่างกัน (พีระพงศ์ สุจริตพันธ์, พีรดาว หมัดอ่าดัม และ ปาริชาติ ชุมพงศ์, 2561 : 211-222) และพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ทำให้ความรู้ ความเข้าใจ ในระบบการปกครองท้องถิ่น แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ศรายุทธ นกใหญ่ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนาภิเษก ผลของการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษา มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ศรายุทธ นกใหญ่, 2558 : 24) และพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในอำเภอพรเจริญ มีอาชีพที่ต่างกัน อาจมีความเข้าใจในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน และอาจจะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างกัน จึงทำให้ประชนที่มีอาชีตต่างกัน แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ศรายุทธ นกใหญ่ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนาภิเษก ผลของการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคลกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยพบว่า ประเภทตำแหน่ง มีผลทำให้ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ศรายุทธ นกใหญ่, 2558 : 24) และพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพรเจริญ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีรายได้ที่ต่างกัน มีความคิด ความเข้าใจ และการรับรู้ข่าวสาร ในการปกครองท้องถิ่นที่ต่างกัน จึงทำให้แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ พีระพงศ์ สุจริตพันธ์, พีรดาว หมัดอ่าดัม และ ปาริชาติ ชุมพงศ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า รายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทคิด เป็นร้อยละ 50.1 แตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีข้อเสนอแนะซึ่งสรุปประเด็นได้ ดังนี้

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกอำเภอ ในจังหวัดบึงกาฬ

2) ควรศึกษาวิจัยการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้หลักธรรมอื่น ๆ ด้วย

3) ควรส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

ปัญญา คล้ายเดช. (2560). *ระเบียบวิจัยทางรัฐศาสตร์.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ขอนแก่น: หจก.ขอนแก่นการพิมพ์.

พีระพงศ์ สุจริตพันธ์, พีรดาว หมัดอ่าดัม และ ปาริชาติ ชุมพงศ์. (2561). วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.* 12 (1), 211-222.

วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ. (2544). *วัฒนธรรมทางการเมือง การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: วี.เจ.พริ้นติ้ง 2.

วันเพ็ญ บุญยืน. (2559). *วัฒนธรรมทางการเมืองของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่.* วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบันฑิต สาขาการเมืองการปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศรายุทธ นกใหญ่. (2558). *วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนาภิเษก.* รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สกนธ์ จันทรักษ์. (2529). *ผลการเรียนรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชน.* วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบันฑิต สาขาการปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2556). *วัฒนธรรมทางการเมือง.* กรุงเทพมหานคร: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

อุดม พิริยสิงห์. (2529). *การเมืองเบื้องต้น.* มหาสารคาม: ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาทิตย์ ชูชัย. (2556). *วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.* ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Taro Yamane. (1976). *Elementary sampling theory*. London : 1976.